

FOLKETINGET

FO Punkt 8. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2024) 0506

Rådsmøde 4057 – landbrug og fiskeri – Bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2024) 0506 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 87 (kommenteret dagsorden)

KOM (2024) 0506 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg.

Forslaget omfatter både rene EU-bestande og bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande som Norge og UK. Forhandlingerne med Norge og UK er som altid vanskelige, og de forhandlinger er i gang netop nu.

Konsekvenserne af brexit komplicerer fortsat situationen, både i forhold til UK, men ikke mindst i forhold til Norge. Det er vigtigt, at fiskeriet i norsk farvand kan starte fra nytår, og at der er klarhed over kvoterne.

Torsk i Nordsøen og Skagerrak er en af de bestande, som EU deler med både Norge og UK. Derfor indgår den i forhandlingerne med de to lande.

Sild forhandles også med både Norge og UK. Det vedrører vigtige sildekvoter i Nordsøen og i Skagerrak og Kattegat, herunder også bifangstkvoter. Samtidig er der sammenhæng til sild i den vestlige Østersø, som skal beskyttes.

Hvis det ikke lykkes at opnå enighed med Norge og UK om kvoterne i tide, er det vigtigt, at EU fastsætter foreløbige fiskerimuligheder.

Jeg vil også nævne nogle af de vigtige punkter i forhandlingerne internt i EU. Kommissionen har på nogle områder valgt en forsigtig tilgang. Det begrundes bl.a. med beskyttelseshensyn for visse bestande i blandede fiskerier.

For torsk i Kattegat er det vigtigt, at bestanden genopbygges. Samtidig skal der fortsat være en bifangstkvote på et niveau, så der kan finde fiskeri sted i Kattegat efter andre arter.

For tunge i Skagerrak og Kattegat har Kommissionen lagt op til alene at fastsætte en bifangstkvote, selv om den videnskabelige rådgivning giver mulighed for et direkte fiskeri. Der bør fortsat være mulighed for direkte fiskeri.

Den europæiske ålebestand er i en dårlig forfatning. Kommissionen foreslår at videreføre en lukkeperiode på 6 måneder for erhvervsfiskeri efter ål. Der vil også fortsat være forbud mod rekreativ ålefiskeri. Mange faktorer påvirker ålebestanden. Det er de samlede tiltag på EU-niveau, der har betydning, og derfor bør genopretningen ske ved en revision af EU's åleforordning.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig et kompromisforslag, der sikrer en samlet afbalanceret løsning, idet man lægger stor vægt på

- at fiskerimulighederne som et generelt princip fastsættes på grundlag af den videnskabelige rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte og forvaltningsplaner og -strategier.
- at konsultationer med Norge og UK afsluttes rettidigt i 2024 med afbalancerede aftaler, og at reel adgang til britisk farvand opretholdes.
- at EU i tilfælde af manglende aftaler med Norge og UK fastsætter foreløbige fiskerimuligheder for 2025.
- at relativ stabilitet opretholdes ved den interne fordeling af fiskerimulighederne i EU.

Fra dansk side lægger man endvidere vægt på

- at kvoten for torsk i Kattegat fastsættes som bifangstkvote på et niveau, der indebærer, at fiskeri efter andre arter fortsat kan finde sted under landingsforpligtelsen. I den sammenhæng støtter man supplerende foranstaltninger med krav om redskaber med høj torskeselektivitet eller deltagelse i projekt med elektronisk monitorering i Kattegat.
- at bifangstknoten for torsk i Kattegat fortsat kan suppleres med en begrænset mængde til torsk bifangster, som alene kan anvendes af fartøjer, der er omfattet af et projekt med elektronisk monitorering med kamera.
- at der for torsk i Nordsøen og Skagerrak ved fastsættelse af fiskerimuligheder tages hensyn til bestandssituationen for delbestandene.
- at supplerende tiltag er målrettede og afbalancerede og tager højde for bestandssituationen.
- at fastsætte ambitiøse EU-foranstaltninger for ål, idet foranstaltninger skal knytte sig til alle ålens livsstadier, alle habitatområder og alle de faktorer, som påvirker ålebestanden. Man lægger i den sammenhæng vægt på, at EU's åleforordning revideres.
- at der findes praktiske løsninger i forhold til håndteringen af særlige udfordringer ved implementeringen af landingsforpligtelsen i forhold til bifangster, som er begrænsende for andet fiskeri.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren siger, at ålen er i en dårlig forfatning. ICES (Det Internationale Havundersøgelsesråd) opfordrer til nulfangst. Det betyder ikke bare, at ålen er i dårlig forfatning, det betyder, at den er ved at uddø. Er det acceptabelt, at der kun er lukkeperioder? Ministeren støtter, at man læner sig op ad den videnskabelige rådgivning, men her læner man sig op ad Kommissionen, som mener, at det er okay med lukkeperioder. Men Kommissionen siger også, at kystlandene – herunder Danmark – skal blive enige om en meget effektiv lukkeperiode. Hvad vil ministeren gøre for, at det bliver en mere effektiv lukkeperiode?

Forholder ministeren sig til, at ålen måske kan uddø, og hvad er scenariet for det? Hvornår forventer vi, at den måske uddør, hvis vi fortsætter med fiskeri og ikke praktiserer nulfangst?

Ministeren nævner, at åleforordningen skal revideres. Hvad skulle konkret ændre det nuværende billede?

Den videnskabelige rådgivning opfordrer til ingen fangst af torsk, men alligevel er der meget bifangst. Man minimerer fangsten ved at bruge selektive redskaber og brug af overvågning, men jeg kan læse mig til, at brugen af overvågning giver mulighed for at fiske mere. Det vil sige, at brug af overvågning vil lede til mere fiskeri af en fisk, der ikke bør fanges. Det er ikke en særlig god situation. Hvordan går det med at få overvågning på danske fartøjer, og hvordan er tilsynet med det?

ICES påpeger, at der for torsk er migration mellem de nordlige og sydlige dele på grund af klimaforandringer, og at man burde være mere forsigtig med at fiske i den nordlige del. Hvordan forholder ministeren sig til det?

Der står i samlenotatet, at der skal laves en national torskeplan. Hvordan står det til med den?

Selv om jomfruhummeren i sig selv har en høj overlevelsesgrad, er der mange afledte effekter. Jeg har læst en artikel om, at der dør 200-300 bunddyr pr. kg. fisket jomfruhummer. Det er en meget skadelig form for fiskeri. Har ministeren en kommentar til det?

Vi har tidligere diskuteret tobis, og der bliver nævnt en voldgiftssag i samlenotatet. Kan ministeren uddybe, hvad den går ud på?

Christian Friis Bach (V): Hvordan kan det være, at man nogle gange afviger fra den videnskabelige rådgivning på fastsættelsen af kvoter? Det kan både være en op- og nedjustering, men det specifikke eksempel, der bliver kritiseret fra flere sider, er jo søtungen, som er fastsat til 200 tons, hvor den videnskabelige rådgivning siger, at man kan fange op til 427 tons. Hvordan kan det være?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Theresa Scavenius: Jeg deler bekymringen for ålebestanden. Vi skal være meget opmærksomme og varsomme – vi skal sikre en kulturarv og tage socioøkonomiske hensyn, samtidig med at vi sikrer en tilgang til ålebestanden. Mortaliteten for saltvandsålen på grund af fiskeri er ca. 3 pct., resten skyldes andre faktorer. Kommissionen lægger op til en lukkeperiode for at finde en balance imellem på den ene side at beskytte ålen og på den anden side at give mulighed for at opretholde det socioøkonomiske hensyn. Fra dansk side presser vi på for at få en revidering af åleforordningen – reglerne er gamle, og en revidering vil give mulighed for, at man netop kan inddrage alle de forskellige presfaktorer og lave en samlet handlingsplan for en samlet ålebestand, så vi ikke laver nationale planer i Danmark, uden at man gør noget ordentligt for ålen andre steder, hvor ålen vandrer.

Angående torsk, bifangst, overvågning og kvoter: Monitoreringen kan være med til at skabe bedre datagrundlag for netop en bedre videnskabelig rådgivning fremadrettet. Vi har kørt et projekt med monitorering i Kattegat. Der har været en kæmpe diskussion om, om det er overvågning, om det er unødigt, og hvorfor det ikke også gælder for svenske, tyske og nederlandske fiskere. Vi har valgt at fortsætte projektet ved at give fiskerne incitamenter til at opretholde kameraet, ved at de får en større bifangstkvote. Torsken skal man også selektere og differentiere, alt efter hvor den er. Torsken i den sydlige del har det værst, mens torsken i den nordlige del har det bedre, hvilket skyldes klimatiske forhold. Det er vigtigt at have en bifangstkvote, så vi kan fange andre arter, som har det godt, men med skyldigt hensyn til torskebestanden, så den også kan få en pause.

Jeg synes, det er vigtigt, at man opretholder jomfruhummerfiskeriet, men ligesom det gælder for alle andre fisk, er det vigtigt, at vi udvikler erhvervet i en mere bæredygtig retning. Det handler om redskaber, og hvor man kan fiske henne. Jeg kender ikke artiklen om, hvordan jomfruhummerfangst påvirker andre bunddyr, som Theresa Scavenius refererer til. Vi kan vende tilbage til den og give en faglig kommentar fra ministeriets side, hvis det ønskes.

Theresa Scavenius spørger også om tobis og voldgiftssagen. UK har efter vores og Kommissionens opfattelse lukket et område for tobisfiskeri, som ikke har været proportionalt i forhold til det nødvendige hensyn. Man har ikke lænet sig op ad en ICES-rådgivning, man har i stedet lagt sin egen rådgivning til grund. På opfordring fra Danmark har Kommissionen valgt at køre konsultationer med UK, men det er desværre ikke lykkedes at finde en løsning, og derfor har man valgt at indgå en voldgiftssag, som skal være med til at skabe klarhed over, hvorvidt UK lever op til den aftale, vi indgik i forbindelse med brexit. Vi mener ikke, at UK har levet op til aftalen.

Til Christian Friis Bach angående søtunger: Det er rigtigt, at Kommissionen anvender en mere restriktiv tilgang ved kvotefastsættelsen for søtunger i Skagerrak og Kattegat, end den biologiske rådgivning foreskriver. Kommissionens kvoteforslag baserer sig på en fortolkning af den flerårige plan for Nordsøen, som siger, at kvoten skal sættes ud fra en særlig forsigtig tilgang. Kommissionen brugte samme fortolkning ved sit kvoteforslag for sild i den vestlige Østersø, tilsvarende for brisling. Det er ikke nyt, at Kommissionen på nogle områder vælger en endnu mere forsigtig retning end den, rådgivningen giver mulighed for. Kommissionen lægger sig nogle gange lidt over, nogle gange lidt under, og nogle gange på den gældende rådgivning. Det er et politisk forslag, Kommissionen kommer med. Regeringen skal som altovervejende udgangspunkt lægge sig på den biologiske rådgivning og tage det som afsæt for forhandlingerne. Men der vil selvfølgelig være politiske og socioøkonomiske hensyn, bifangstkvoter osv., som kan være afvigende fra den biologiske rådgivning.

Zenia Stampe (RV): Hver eneste gang jeg ser ål til salg, mindes jeg, at jeg selv har spist ål med mine bedsteforældre, og det er en vigtig del af vores kulturarv, men det er åbenbart også en vigtig del af vores kulturarv at slå truet natur ihjel. Det er skammeligt.

Er regeringen villig til at bevæge sig? Hvis vi skal støtte regeringens forhandlingsoplæg, skal nogle ting ændres. For det første skal det skrives ind, at man altid anvender et forsigtighedsprincip – ikke bare som et generelt princip – vedrørende bestande, hvor man ikke har den videnskabelige rådgivning.

Theresa Scavenius (UFG): Ålen er ved at uddø, og ministeren svarer, at vi skal værne om vores kulturarv og det socioøkonomiske hensyn i forhold til erhvervet. Det er selvfølgelig nogle rigtig fine hensyn, men det er lidt vanskeligt, når vi snakker om en fisk, der er ved at uddø. Vi skal i hvert fald vide, at det er det, der sker, og jeg ville vægte det meget anderledes. Jeg ville lytte mere til den videnskabelige rådgivning.

Ministeren svarede ikke på, hvad scenariet er for, hvornår ålen er helt uddød. Jeg har læst mig frem til, at 99 pct. af ålen er uddød. Hvor tæt er vi på, at der ikke er flere ål at fange? Er den uddød, er der ikke ål til julefrokosten næste år.

Fordi torsk ikke må fanges og det kun skal være bifangst, er det vigtigt med selektive redskaber. Ministeren nævner det også, men det er uklart, hvori det består, og hvor meget vi har indført –

også herhjemme i Danmark – i forhold til at minimere bifangsten. Ministeren nævner ét projekt med overvågning, men det er jo ikke særlig meget. Ministeren siger også, at man faktisk må fiske endnu mere, hvis man har overvågning, så det er jo ikke en løsning på, at vi skal undgå at fiske torsken. Jeg bliver i det hele taget ret bekymret omkring torskepolitikken.

Jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alexander Ryle (LA): Hvilke revideringer af åleforordningen ønsker man?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Zenia Stampe: Forsigtighedsprincippet skal altid anvendes. Regeringen tager udgangspunkt i ICES' rådgivning. Jeg siger ikke, at det bliver en til en, for det ville være ærgerligt, hvis Danmark skulle stille sig uden for forhandlingerne med de andre medlemslande i stedet for at trække i en positiv retning. Det er for at have politisk manøvrer mulighed, at vi ikke altid lægger os præcist op ad den biologiske rådgivning, men jeg tager helt klart udgangspunkt i rådgivningen fra biologer, som har forstand på det.

I forlængelse af Christian Friis Bachs spørgsmål følger Kommissionens udspil ikke altid den biologiske rådgivning. Der er situationer, hvor de lægger sig under, og der er situationer, hvor de lægger sig over. Biologisk rådgivning er rådgivning, og i sidste ende bliver det en politisk stillingtagen.

NOT Til Theresa Scavenius: Jeg kan ikke svare på, hvornår ålen er ved at uddø. Vi må sende et skriftligt svar med en vurdering af, hvad der skal til, og hvordan ålens bestand har udviklet sig. Men som jeg sagde før, er det for saltsvandål en meget begrænset del af dødeligheden – ca. 3 pct. – der kommer fra fiskeriet. Der er rigtig mange andre presfaktorer, som påvirker ålens tilstand.

Vi vil også gerne svare skriftligt på, hvordan de selektive redskaber virker. Det har noget at gøre med maskestørrelsen på redskaberne – altså hvor store de torsk, der undslipper, kan være. Vi oversender også gerne den nationale handlingsplan for torsk.

Til Alexander Ryle: Vi vil gerne have et samlet billede af alle de forskellige presfaktorer, så vi kan få en samlet handlingsplan. Åleforordningen er fra 2007, og der er immervæk sket et og andet både på klima, miljø osv., som de regler ikke tager hensyn til. Vi har gentagne gange fra dansk side opfordret til at få revideret åleforordningen, så den kan tage bedre hensyn til de ting, så vi på EU-plan kan håndtere ålebestanden bedre.

Zenia Stampe (RV): Som jeg forstår det, lægger regeringen op til, at man kan støtte, at der fortsat fiskes i bestande, hvor der ikke foreligger en videnskabelig rådgivning. Det er vi imod. Der mener vi at man skal anvende et forsigtighedsprincip.

Regeringen skriver i forhandlingsoplægget, at fiskerimulighederne som et generelt princip fastsættes på grundlag af den videnskabelige rådgivning. Vi kan kun støtte forhandlingsoplægget, hvis der står, at fiskerimulighederne *skal* fastsættes på grundlag af den videnskabelige rådgivning.

Jeg er ikke ekspert udi forhandlinger, men ministeren skal jo ikke levere hundrede procent på forhandlingsoplægget. Forhandlingsoplægget er vel den danske indstilling, og så ender det samlet set et sted. Ministerens argument lyder lidt, som om vi ikke må spille ud med noget, som ikke er realistisk, så vi skal spille ud med kompromisset. Jeg mener, at det bør være en dansk position, at vi anvender forsigtighedsprincippet for de bestande, hvor der ikke foreligger en videnskabelig rådgivning, og at man altid fastsætter fiskerimuligheder på grundlag af den videnskabelige rådgivning.

Det er en skærpelse af forhandlingsoplægget. Det er trist, hvis vi gør kompromisset til vores holdning. Det er i hvert fald ikke Radikale Venstres holdning, og vi håber da, at Danmark vil kæmpe for en skærpet linje med udgangspunkt i bæredygtigt fiskeri.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg bad ikke om konkrete beskrivelser af de selektive redskaber, for de er beskrevet i forordningen, men hvor meget bruger vi dem i Danmark for at sikre os, at vi minimerer bifangsten, hvilket jo er hensigten og indstillingen både fra Kommissionen og ICES?

Kommissionen beder Danmark og andre kystlande om at sørge for, at lukkeperioden er effektiv. Hvad gør vi helt konkret i Danmark for det?

Alexander Ryle (LA): Jeg kan forstå, at den nuværende åleforordning er gammel, og der er sket meget siden, og derfor har vi brug for mere data om ålens tilstand. Er der konkrete ønsker til, hvad der skal laves om, eller handler det primært om datagrundlag?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Zenia Stampe: Jeg kan ikke stemme for en løsning, der ligger uden for forhandlingsoplægget. Det er af respekt for Europaudvalget og Folketinget. Og hvis det er en del af forhandlingsoplægget, at løsningen hundrede procent lægger sig op ad den biologiske rådgivning, kan der være situationer, hvor det er tilfældet for 69 ud af 70 arter, men et andet medlemsland har ønsket, at man skal afvige en smule fra rådgivningen på den sidste art. Det ville betyde, at jeg skulle stemme imod det hele. Jeg kan selvfølgelig forhandle alt det, jeg kan, men jeg kan kun stemme for, hvis det er inden for det mandat, Folketinget har givet mig. Vi tager udgangspunkt i den biologiske rådgivning, men der vil i få tilfælde være politiske hensyn i forhandlingsrummet – også fra dansk side, eksempelvis i forbindelse med bifangst – hvor vi har brug for at kunne navigere. Men det skal selvfølgelig forvaltes bæredygtigt.

NOT Til Theresa Scavenius: Jeg vil gerne sende et skriftligt svar om redskabsvalg samt lukkeperioden for ål.

Til Alexander Ryle: Der er sket mange ting siden 2007, også i forhold til hvad andre lande har gjort – eller ikke har gjort. Ålebestanden vandrer over mange forskellige lande. F.eks. kan barrierer og vandkraft være presfaktorer på ålebestanden. Derudover er der fiskeriet, som på saltvandsdelen står for 3 pct. af mortaliteten. Forordningen fra 2007 tager ikke højde for de andre faktorer, og derfor har vi fra dansk side gentagne gange presset på over for Kommissionen for at lave en samlet opdatering, så alle presfaktorerne bliver adresseret.

Formanden (Brigitte Klintskov Jerkel): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2025

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2024) 0408

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg vil henvise til samlenotatet, da der ikke er direkte danske interesser.

Theresa Scavenius (UFG): Hvorfor er sagen ikke forelagt til forhandlingsoplæg? Ministeren siger, at der ikke er danske interesser, men når vi laver europæisk politik, varetager vi jo ikke kun danske interesser. Vi laver også generelt politik for et stort område ud fra forskellige politiske interesser. Det undrer mig meget.

De sydeuropæiske lande bruger nogle andre politiske værktøjer til at regulere fiskebestanden. Bl.a. stærkere fangstbegrænsninger og forbud imod store bundtrawl, men de har også en kompensationsordning. Diskuterer vi det i forhold til de nordiske farvande, hvad angår at begrænse og lukke for fiskeri af f.eks. torsk og ål? De arter er så truede, at vi bliver nødt til at lukke fuldstændigt. Ja, det vil have en erhvervsøkonomisk omkostning, men vi kan kompensere dem direkte for at beskytte ålen og torsken. Det synes jeg lyder som en rigtig god model.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Sagen er ikke forelagt til forhandlingsoplæg på baggrund af en vurdering af, om det har en rækkevidde, som kræver et forhandlingsmandat. Vurderingen er, at det har det ikke af rimelig gode grunde. Jeg ved ikke, om man kan sige traditionelt, men der afstår vi fra at indgå direkte i forhandlingerne, fordi vi netop ikke har den interesse. Tilsvarende har middelhavslandene sjældent om nogen sinde blandet sig i, hvordan forhandling om f.eks. kvoter i de nordiske farvande finder sted.

NOT Jeg vil gerne vende tilbage på, om der f.eks. er værktøjer og kompensationsordninger, som man kunne overføre til de nordiske farvande, for der er forskelle. Om man så politisk ønsker det, er selvfølgelig en anden sag, så det tænker jeg at vi lige skal have en kort beskrivelse over om. Så kan vi tage en opfølgende snak om det.

Theresa Scavenius (UFG): Det er meget interessant, at man har en aftale om, at man ikke deltager i hinandens forhandlinger. Jeg synes da, at vi skulle lave fælles europæisk politik – det gør vi på alle andre områder. Men det afspejler selvfølgelig meget godt, at det er to forskellige værktøjskasser, man bruger, hvor jeg synes, at den sydlige virker, som om vi skal kigge mere ind i den og blive inspireret af den.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Der er ikke nogen formel aftale om, at vi ikke blander os i forhandlingerne. Det er heller ikke sådan, at vi ikke indgår i forhandlingerne, når det drejer sig om mere horisontale forhold. Selvfølgelig blander vi os også hos hinanden, når det er generelt og gælder principielle problemstillinger, for det er jo en generel fiskeripolitik, som gælder for hele EU. Men vi lægger selvfølgelig vores politiske kapital tungere dér, hvor vi har interesser, f.eks. i kvoteforhandlinger, og tilsvarende gælder for de andre medlemslande.